

Ex post hodnotenie existujúcich regulácií

pilotné projekty

Pracovná skupina 17. 2. 2020

**Tatiana Hlušková
Katarína Pavlíková**

**Ministerstvo hospodárstva
Slovenskej republiky**

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR

MH SR – GESTOR AGENDY LEPŠEJ REGULÁCIE

Opatrenia na zlepšenie PP

RIA 2020

IT platforma lepšej regulácie

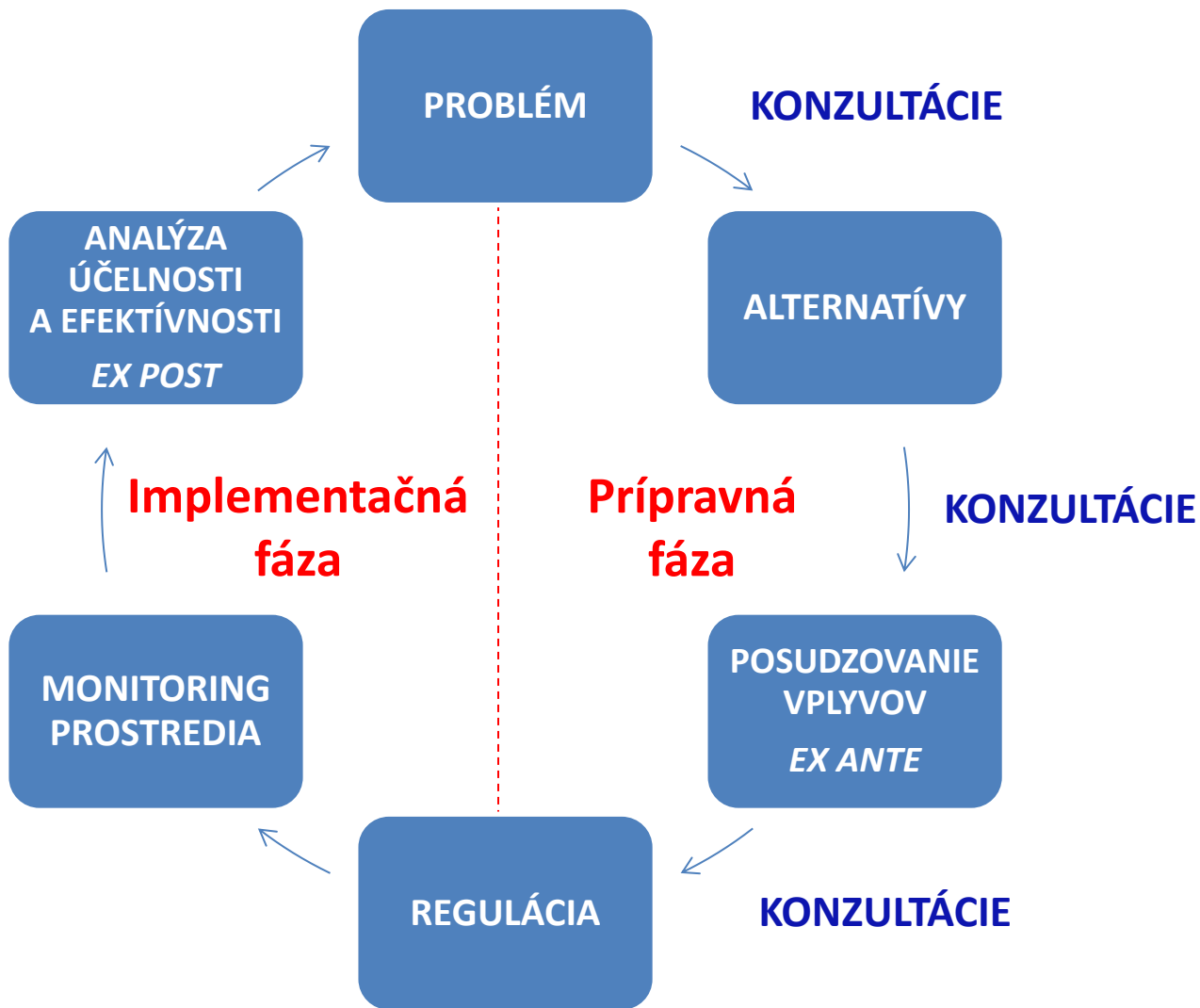
**NÁRODNÝ PROJEKT
OP EVS**

Komisia RIA

Analýza OECD

Ex post hodnotenie existujúcich regulácií

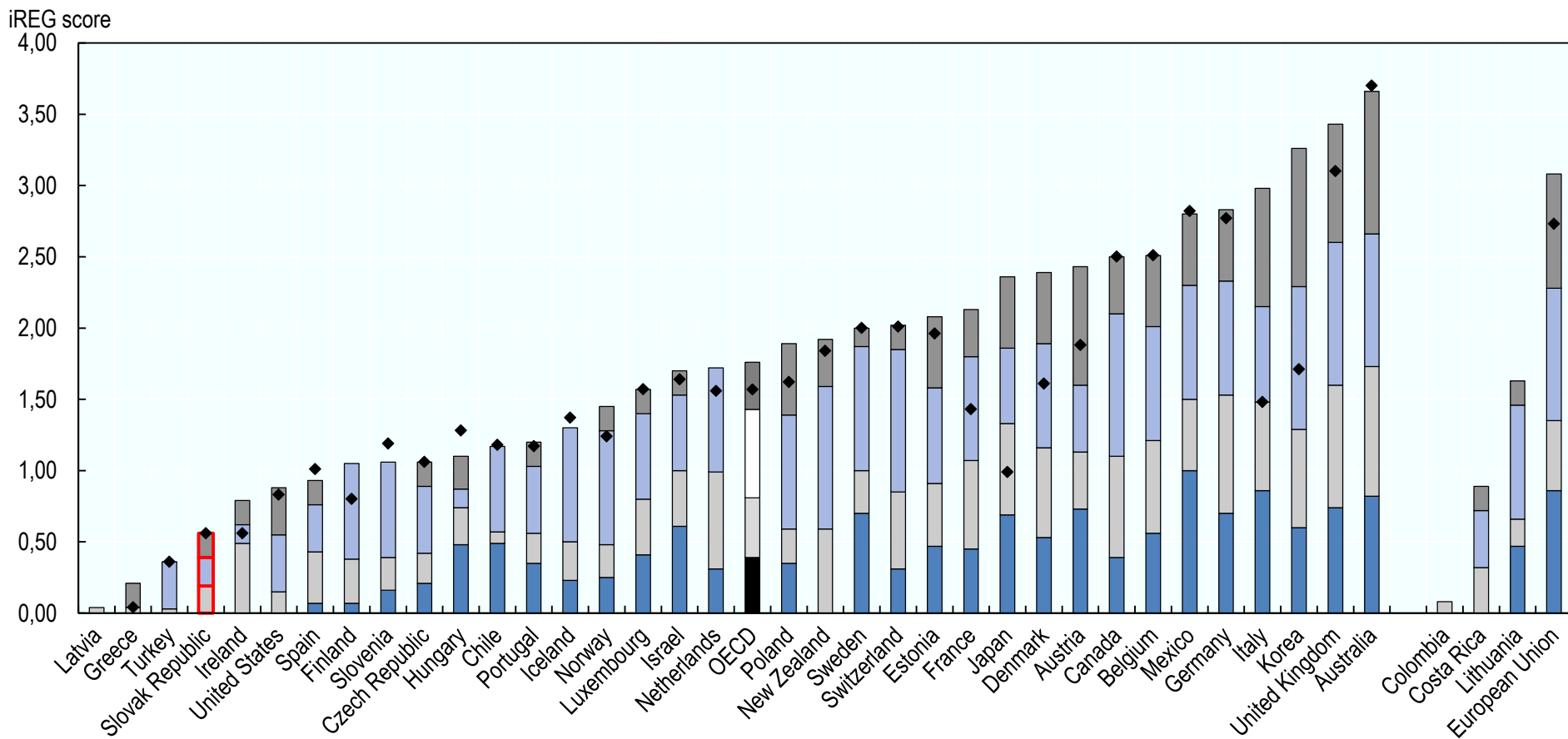
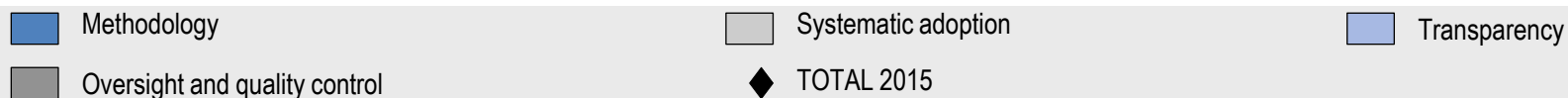
LEPŠIA REGULÁCIA – REGULAČNÝ CYKLUS

ZLOŽITOSŤ REGULAČNÉHO PROSTREDIA

- 680+ zákonov
- 5 000+ podzákonných predpisov
- 12 000+ nariadení a smerníc EÚ
- 280+ strategických dokumentov SK
- 500+ strategických dokumentov EÚ
- Viac než 1 000 000 regulácií s vplyvmi**

OECD iREG – EX POST HODNOTENIE PRIMÁRNEJ LEGISLATÍVY

- ❑ Podľa hodnotenia regulačnej politiky iREG od OECD je Slovensko spomedzi 36 členských krajín 4. od konca v indikátore ex post hodnotenie zákonov
- ❑ Z toho vyplýva, že systematické ex post hodnotenie regulácií na základe konkrétnej metodiky nie je žiadnou nadštandardnou požiadavkou, ale naopak, súčasná situácia na Slovensku je v tomto ohľade hlboko pod priemerom najvyspelejších krajín

SÚVIS EX ANTE POSUDZOVANIA A EX POST HODNOTENIA REGULÁCIÍ

Východiskový stav Ex ante	Súčasný stav Ex post
Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov	Metodika ex post hodnotenia existujúcich regulácií
Doložka vybraných vplyvov	Formulár pre ex post hodnotenie
Analýzy vybraných vplyvov	Kvalitatívne zhodnotenie vplyvov

METODIKA EX POST HODNOTENIA REGULÁCIÍ

- ❑ Vypracovaná MH SR v decembri 2019
- ❑ Hlavná aktivita č. 3 národného projektu
- ❑ Web stránka:
<https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/lepsia-regulacia>

DÔLEŽITOSŤ EX POST HODNOTENIA REGULÁCIÍ

- ❑ Ročne pribúdajú v EÚ aj SR stovky regulácií
- ❑ V SR zatiaľ absentuje ucelený systematický spôsob hodnotenia existujúcich regulácií
- ❑ Nevieme teda objektívne a systematicky zhodnotiť, ako regulácie v prostredí fungujú:
 - či splnili svoj cieľ,
 - či ho splnili efektívne,
 - aké sú ich reálne vplyvy
 - a či z regulácií nevznikli nezamýšľané dôsledky, ktoré neboli predvídané v čase tvorby regulácie

PREČO POTREBUJEME SYSTEMATICKÉ EX POST HODNOTENIE?

- ❑ **Porovnateľnosť** výsledkov naprieč ÚOŠS
- ❑ Bod 8. Preskúmanie účelnosti v doložke vybraných vplyvov prakticky nikto **nevypĺňa** (i keď jeho vyplnenie je zatiaľ nepovinné)
- ❑ Máme vedomosť, že niektoré rezorty vykonávajú ex post hodnotenie **ad hoc** v niektorých prípadoch
- ❑ Keďže však dosiaľ neexistovala všeobecne platná metodika, každý rezort robil hodnotenie **podľa svojho uváženia**

BENEFITY EX POST HODNOTENIA PRE PREDKLADATEĽOV

- ✓ Výborná a objektívna **spätná väzba** na fungovanie právnych predpisov v praxi
- ✓ Zabezpečí, aby bola spätne vyhodnotená **opodstatnenosť** všetkých regulácií (aj tých, ktoré prostredie vníma ako nadmernú byrokráciu)
- ✓ Argumentácia pri rokovaní **s inými rezortmi**
- ✓ Argumentácia pri komunikácii **s podnikateľmi**
- ✓ Možnosť **prezentovania (pozitívnych) výsledkov** fungovania právnych predpisov v prostredí na základe objektívnej a dátami podloženej analýzy
- ✓ Ex post hodnotenie ako **podklad pre vystúpenia** na rôznych podujatiach, do médií a pod.

PRÍSTUP K EX POST HODNOTENIU

- ❑ Porovnanie **súčasného stavu** (ex post) s **východiskovým** (ex ante fáza)

- ❑ Východiskový stav – potrebné informácie:
 - definovanie **problému** (aktuálna spoločenská situácia/potreba),
 - stanovenie **cieľa** (ktorý má zákon/právny predpis dosiahnuť),
 - **merateľné indikátory** dosiahnutia tohto cieľa (najlepšie kvantitatívne, ktoré by hovorili o tom, pri dosiahnutí akých hodnôt indikátora môžeme cieľ považovať za splnený),
 - kvalitné **posúdenie vplyvov** návrhu právneho predpisu na vybrané oblasti, ideálne aj s vyčíslením vplyvov.

PRÍSTUP K EX POST HODNOTENIU

- Ideálne by mal mať každý zákon doložku a analýzy vybraných vplyvov podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov účinnnej od roku 2016
- Pri zákonoch, ktoré túto podmienku nespĺňajú, bude potrebné túto doložku pripraviť dodatočne pre účel pilotného projektu

EX POST - ODPOVEDE NA OTÁZKY

- Bol splnený **cieľ** regulácie?
- Potvrdili sa **vplyvy** predpokladané počas ex ante posudzovania, alebo vznikli nové?
- Vznikli nejaké **nezamýšľané dôsledky**?
- Aké sú skutočné **náklady** a **prínosy** regulácie?
- Poukázali výsledky ex post hodnotenia na niektoré regulácie, ktoré sú nehospodárne/ neefektívne/neúčelné a je potrebné ich **zrušiť**?

Právny predpis je potrebné:

Zachovať

Zmeniť

Zrušiť

PILOTNÉ PROJEKTY

CIEĽ

Otestovanie Metodiky ex post hodnotenia existujúcich regulácií v praxi a na základe výsledkov testovania jej následné dopracovanie a predloženie na schválenie vláde SR do konca roka 2020

ZMYSEL TESTOVANIA METODIKY V RÁMCI PILOTNÝCH PROJEKTOV

- Zabezpečiť, aby bola metodika vypracovaná čo najviac **participatívnym** spôsobom
- Zapojiť všetky ÚOŠS**, ktoré sú predkladateľmi materiálov do legislatívneho procesu
- Odhaliť najväznejšie **nedostatky** implementačnej praxe
- Predísť potrebe **novelizácie** metodiky krátko po jej zavedení do praxe

Zameranie/rozsah aktuálnej metodiky ex post hodnotenia

- V pilotnej fáze: len legislatíva
 len vplyvy na podnikateľské prostredie

- V priebehu roka 2020 bude metodika doplnená:
 - o ex post hodnotenie nelegislatívnych materiálov
 - o ostatné sledované vplyvy v zmysle JM

ZLOŽENIE PRACOVNEJ SKUPINY

- Analytici RIA
- Zástupcovia vecných gestorov
- Zástupcovia legislatívnych útvarov

ANALYTICI RIA

- Zbieranie a vyhodnocovanie dát
- Metodická podpora pre vecných gestorov a legislatívne útvary v oblasti lepšej regulácie (ex ante i ex post)
- Posudzovanie vplyvov (v spolupráci s vecným gestorom)
- Vykonávanie konzultácií (v spolupráci s vecným gestorom)
- Ak nie sú na úrade vytvorené pozície analytikov RIA, odporúčame spoluprácu s analytickým útvarom
- Ak na úrade neexistuje ani analytický útvar, o to dôležitejšia je úloha vecného gestora a legislatívneho útvaru

VECNÍ GESTORI

- Znalosť konkrétnej problematiky v prostredí SR
- Definovanie problému a cieľa právneho predpisu
- Vyhodnotenie účelnosti a účinnosti regulácie
- Zvolenie merateľných indikátorov plnenia cieľa regulácie
- Posudzovanie vplyvov (v spolupráci s analytikmi RIA)
- Identifikácia nezamýšľaných dôsledkov regulácie v praxi (v spolupráci s analytikmi RIA)
- Vykonávanie konzultácií (v spolupráci s analytikmi RIA) a monitoring prostredia
- Rozhodnutie o zachovaní – zmene – zrušení regulácie, vrátane uplatnenia princípu **ONE-IN-ONE-OUT**

LEGISLATÍVNE ÚTVARY

- ❑ Legislatívna podpora vecnému útvaru
- ❑ Väzba na ďalšie právne predpisy a regulácie
- ❑ Prehľad zmien právneho predpisu (novely, poslanecké návrhy, zmeny súvisiacich právnych predpisov)
- ❑ Princíp **ONE-IN-ONE-OUT**: identifikácia regulácií, ktoré nie je možné zrušiť z dôvodu transpozície EÚ legislatívy

PILOTNÉ PROJEKTY – VÝBER PRÁVNEHO PREDPISU

ÚOŠS si mohli zvoliť právny predpis podľa vlastného uváženia.
Konzultácia s tímom MH SR.

Kritériá pre výber právneho predpisu:

- Obsahuje regulácie (najmä práva, povinnosti a sankcie) a vybrané vplyvy (najmä vplyvy na podnikateľské prostredie)
- Vypracovaný ideálne po roku 2015 (aby obsahovala doložku vybraných vplyvov podľa aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov), nie novelizovaná
- V účinnosti ideálne 3-4 roky
- Menší až stredný rozsah právneho predpisu

Realita:

Kritériá boli nastavené na ideálnu situáciu

Do pilotných projektov pôjdu i právne predpisy, nespĺňajúce všetky 4 kritériá.

NOVÝ PRÍSTUP K POSUDZOVANIU VPLYVOV

Škálovanie vplyvov

- Zaradenie vplyvov, na základe vopred známych rozpätí, aspoň na stupnici malé/ stredné/ veľké v prípade, že nie je možná kvantifikácia vplyvu

Sémantický rozklad právneho predpisu

- Rozkladá právny predpis na štyri základné typy regulácií:

VYMEDZENIE

PRÁVO

POVINNOSŤ

SANKCIA

- Identifikuje všetky dotknuté subjekty, ktoré sa uvádzajú v doložke vybraných vplyvov, aj v príslušných analýzach

BENEFITY NOVÉHO PRÍSTUPU PRE PREDKLADATEĽA

Škálovanie vplyvov:

- uľahčí určenie veľkosti vplyvu regulácie v prípade, že nie je možná jeho kvantifikácia

Sémantický rozklad:

- zabezpečí, aby z posudzovania nebola vynechaná žiadna regulácia
- identifikuje všetky dotknuté subjekty
- predkladateľ ich nemusí prácne vyhľadávať a identifikovať

PILOTNÉ PROJEKTY – IDEA

- ❑ Ideou pilotných projektov je vykonať ex post hodnotenie práve na sémanticky rozložených právnych predpisoch.
- ❑ Rozklad by malo pre ÚOŠS zabezpečiť MH SR v rámci národného projektu.
- ❑ Vzhľadom na obmedzené finančné a časové možnosti je preto potrebná konzultácia výberu právneho predpisu s MH SR.

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

1. Prvé stretnutie pracovnej skupiny (17. 2. o 10.00)
2. Školenie (*termín bude upresnený*)
3. Distribúcia sémantických rozkladov na rezorty a úrady (*termín bude upresnený*)
4. Druhé stretnutie pracovnej skupiny (*termín bude upresnený*)
5. Samotná práca (*termín bude upresnený*)
6. Odovzdanie výstupov (*ideálne jún - september 2020*)

II. polrok 2020 (MH SR, Odbor podnikateľského prostredia)

- vyhodnocovanie výstupov z pilotných projektov
- aktualizácia metodiky pre ex post hodnotenie existujúcich regulácií
- vypracovanie možnosti zavedenia princípu **one-in one-out** v podmienkach SR

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

1. Prvé stretnutie pracovnej skupiny (17. 2. o 10.00)

- Predstavenie pilotných projektov, nominovaných právnych predpisov

- Prezentovanie rozpracovaného pilotného projektu MH SR na zákone č. 170/2018 Z. z. o zájazdoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov – formulár ex post hodnotenia + sémanticky rozklad + kvalitatívne posúdenie vplyvov

- Diskusia

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

2. Školenie (*termín bude upresnený*)

- Dopracovanie ex ante doložky vybraných vplyvov (kde relevantné)
- Vypĺňanie formuláru ex post hodnotenia (cvičné)
- Prezentácia final-verzie pilotného projektu MH SR
- Praktické problémy a otázky pri pilotných projektoch ÚOŠS

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

3. Distribúcia sémantických rozkladov na rezorty a úrady (*termín bude upresnený*)

- Časť rozkladov je výstupom verejného obstarávania, preto nevieme zaručiť konkrétny termín ich doručenia každému úradu
- Po dodaní sémantických rozkladov bude stanovená lehota na ich preštudovanie

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

4. Druhé stretnutie pracovnej skupiny *(termín v závislosti od dodania sémantických rozkladov)*

Budú prezentované ukážky, ako:

- postupovať pri hodnotení sémantického rozkladu,
- robiť kvalitatívne posúdenie vplyvov – škálovanie,
- ďalšia inštrukcia.

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

5. Samotná práca

(termín bude upresnený, v nadväznosti na predchádzajúce etapy)

- Hodnotenie sémantického rozkladu,
- Vyplnenie formuláru ex post hodnotenia
- Kvalitatívne posúdenie vplyvov (škálovanie) bude na úrovni § (podobne, ako sa uvádza v osobitnej časti dôvodovej správy k návrhu regulácie)

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020 (všetky ÚOŠS)

6. Odovzdanie výstupov

(v nadväznosti na predchádzajúce etapy, ideálne jún - september 2020)

Výstupy za každý rezort/úrad:

- Ex ante doložka a analýzy vplyvov** (ak ich zákon nemá – platí v prípade starších zákonov)
- Vyplnený **formulár ex post hodnotenia**
- Kvalitatívne zhodnotenie vplyvov** regulácií po jednotlivých §
- Databáza zdrojov dát** pre sledovanie vývoja v oblasti, ktoré boli použité pri ex post hodnotení – ako sa plnia ukazovatele, aby bolo možné zhodnotiť, či sú plnené ciele, či bol odstránený problém

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

I. polrok 2020

Na diskusiu v rámci pilotných projektov:

- Ex post hodnotenie **nelegislatívnych materiálov**
- Doplnenie metodiky o **d'alsie sledované vplyvy** v zmysle JM
- Vypracovanie možnosti zavedenia princípu **one-in one-out** v podmienkach SR

Proces po vykonaní ex post hodnotenia

- Alternatívy kontroly
- Záväznosť výsledkov pre predkladateľa

HARMONOGRAM PILOTNÝCH PROJEKTOV

II. polrok 2020 (MH SR, Odbor podnikateľského prostredia)

Úlohy MH SR:

- Vyhodnotiť výstupy** z pilotných projektov
- Aktualizovať metodiku** ex post hodnotenia existujúcich regulácií na základe výstupov z pilotných projektov
- Doplniť metodiku o:
 - postup pri ex post hodnotení **nelegislatívnych materiálov**
 - **ďalšie sledované vplyvy** v zmysle JM
- Vypracovať postup zavedenia princípu **one-in one-out** v podmienkach SR
- Ustanoviť procesy po vykonaní ex post hodnotenia (alternatívy kontroly ex post hodnotenia, záväznosť výsledkov ex post hodnotenia pre predkladateľa)

PILOTNÝ PROJEKT MH SR

MH SR – pilotný projekt (rozpracovaný)

Zákon č. 170/2018 Z. z. o zájazdoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Ukážky:

Formulár ex post hodnotenia

Sémanticky rozklad

Kvalitatívne posúdenie vplyvov

Konzultácie

Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr (SACKA)

Hlavný předpoklad úspěchu:

**METODIKU TVORÍME
SPOLOČNE**

**Ďakujeme
za Vašu pozornosť**

tatiana.hluskova@mhsr.sk

katarina.pavlikova@mhsr.sk